UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De apparitione d[omi]ni in galilea ca. cxcvij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

poſt celebratā miſſaꝫ deſcēdiſſet lux magna per aliq̄t horas fulſit: ⁊ circūſtātes q̄ aderāt ceciderūt. Cūq; poſt lucē ſurgētes acceſſiſſent ad tumulū eiꝰ: vacuū inuenerūt: tñ terra leuis ſcaturiebat ī fūdo: ſicͭ ī fontibꝫ ſolet arena bullire: ⁊ adhuc q̄nq; eadem ſcaturigo bullire ibi videt̄. Vñ multi putauerūt eū viuere ſub terra: ⁊ anhelitu eius ſcaturiginem fieri. Alij aūt iam tranſlatū ad celū putant. De hmōi vero melius eſt pie dubitare q̄ʒ temere diffinire.

De apparitiōe dñi ī galilea vbi mādatū ē diſcipulis vt docerent gentes ⁊ baptizarēt. Caplm. CXCVII.

Vndecim autē diſcipuli abierūt ī galileā ad mōteꝫ vbi ꝯſtituerat ill' ieſus. Et vidētes eū: adorauerūt, q̄dā aūt dubitauerūt. Et exprobrauit illis duriciā cordis eoꝝ: ⁊ ait. Data ē mihi oīs p̄tās ī celo ⁊ in terra .i. nūc appa ret oīpotētia mea. Vel ita, dixerā vob: in viam gentiū ne abieritis, ſꝫ q̄a iudei abiecerūt me: q̄ſi dederūt mihi p̄tātem mittendi vbiq; terraꝝ ſub celo. Vñ igit̄ ſubdidit. Ite ī orbē vniuerſum: ⁊ p̄dicate euāgeliū oī creature .i. homini ꝑ q̄ facta eſt oīs creatura. Vel q̄ hꝫ ꝑticipationē cū oī creatura. Vñ ⁊ hō microcoſmus .i. minor mūdus dr. Et addidit. Docete oēs gētes .i. oīa genera gentium ſeruare que dixi vob baptizātes eos ī nomine patris ⁊ filij et ſpūſſancti. In inchoatione opeꝝ noſtrorum eandem ꝓponimus formā v̄boꝝ. ſed inuocando orātes: vt ad honorē trinitatis fiat opus qđ inchoamus: ⁊ vt trinitas nobis coopet̄. In baptiſmo aūt dr affirmando: ⁊ eſt. Baptizo te in noīe patr̄ ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti .i. miſteriū baptiſmi ago, ſed autoritas penes trinitateꝫ eſt. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit: saluꝰ erit, qui nō crediderit cōdemnabit̄. Non ait, nec baptizatꝰ fuerit. Sine baptiſmo em̄ ſaluat̄ homo cū eum excludit articulus neceſſitatis: nō ꝯtemptus religionis. Vñ qđ dictū eſt, niſi quis renatus fuerit ⁊c̄. ſic intelligitur Qui ꝯtempſerit renaſci. Ordini verboꝝ dñi adherent heretici huius t̄pis dicentes. Nō oportere baptizari niſi credentē, ⁊ ideo nō recipiūt baptiſmū puuloꝝ. Sed non intelligunt t̄ps quo hoc dictum eſt. Primo em̄ q̄r p̄dicabat̄ adult̄: baptizandi erāt adulti: q̄r fides exigit̄ in baptiſmo. Poſtmodū puuli eoꝝ: ergo ꝓ adultis pōt intelligi h̄ eſſe dictū. Vel ſi pro oīmibus ſic expone. Qui crediderit ⁊ bap. fue. hoc eſt qui ī fide baptizabitur. Oportet eni baptizandum: vel ꝑ ſe: vel ꝑ alium credere. Signa aūt eos qui crediderint: hec ſequent̄. In nomīe meo demonia eijcient: linguis loquentur nouis, ſerpētes tollent ⁊c̄, et hoc quoq; ꝓ tempore dictuꝫ eſt. Tunc enim ſigna fiebant ꝓ īfidelibꝫ conuertendis. Quia ergo ſigna nō ſunt neceſſaria: non modo fiunt ſicut paſſim tunc fiebāt. Nos enim cum arbuſta plātamus tandiu infundimus aquam: quouſq; in terra conualeſcant.

Quaſi diceret: qđ in aure audiſtis p̄dicate ſup tectū. Inde eſt q̄ euangeliū legit̄ in edito tāq̄ʒ vbiq;: ⁊ ab omnibus audienduꝫ ⁊ coram oībꝫ. Primo fit ſignū crucis ſuper librū. q. d. Hic ē liber crucifixi: poſt ī fronte et in pectore quaſi in vtroq; ſuꝑliminari.

Generale enim fuit in p̄mitiua eccl'ia q̄ illi q̄ exibāt d̄ fonte ſtati loquebant̄ linguis.

De aſcenſione dñi. Caplm. CXCVIII

Die aūt aſcenſionis venit ad eos in hierl'm: ⁊ ait. Sedete ī ciuitate quouſq; induamini virtute ex alto. Cūq; comediſſet cum eis vñ intelligit̄ ſextā horā tranſiſſe: eduxit eos foras in montem oliueti v̄ſus bethaniā. Et eleuat̄ manibus bn̄dixit eis. Et vidētibus ill' eleuatꝰ ē in celū, ⁊ nubes lucida baiulabat eū miſterio angeloꝝ. Cūq; iā ſubtractus eēt ab oculis diſcipuloꝝ: tñ adhuc intuebant̄ celū, ꝓpterea duo angeli in forma viroꝝ ſtaterūt iuxta illos: ⁊ dixerūt. Viri galilei q̄d aſpicitis in celū. q. d. Recedite nec expecteti ieſū vt modo redeat: tñ in fine tempoꝝ ſic veniet queādmodū vidiſt̄ eum euntem in celū baiulis ſcꝫ nubibus deſcēdet in aera. Illi autē regreſſi ſunt in hierl'm: ⁊ expectabāt ꝓmiſſum ſpūmſanctum. Quo accepto t̄pibus ſuis ꝑfecti p̄dicauerunt vbiq; do

Hanc vltimam ꝓceſſionem poſt ieiūm repſentat eccleſia dominicis diebꝫ egrediendo de eccl'ia ⁊ redeundo ad eā: q̄ſi d̄ hierl'm exiēs, ⁊ rediēs in hieruſalem: et ſequendo crucem: vt illi crucifi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN